

Издөнүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин “Мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темада 13.00.02. – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча жазылган кандидаттык диссертациялык ишине И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин, Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин жана Кыргыз билим берүү академиясынын алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) жана психология илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн уюштурулган Д.13.20.623 диссертациялык кеңешинин эксперттик комиссиясынын мүчөсү педагогика илимдеринин доктору, профессор Чыманов Жеңишбек Арыповичтин

БҮТҮМҮ

Издөнүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин “Мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темада 13.00.02. – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча жазылган кандидаттык диссертациялык ишин карап чыгып, диссертация тууралуу төмөнкүлөрдү ырастайт:

1. Коргоого кабыл алынган диссертациялык иштин диссертациялык кеңештин шифрына ылайык адистикке туура келиши.

- Музулманов Мелисбек Узеновичтин педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн сунуш кылган “Мектепте Кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темадагы диссертациялык иши Д 13.20.623 диссертациялык кеңешинин адистигине туура келет. Диссертациялык изилдөөдө көтөрүлгөн илимий-методикалык проблема 13.00.02-окутуу менен тарбиялоонун теориясы жана методикасы (кыргыз адабияты) шифрине туура келет. Анда орто мектептин кыргыз адабияты курсунда класстан тышкаркы окулуучу сабак, чыгармалар 5-9-класстын мисалында илимий-теориялык жана илимий-методикалык жактан кеңири планда изилденет.

Диссертациянын максаты: -мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикалык негиздерин иштеп чыгуу, аларды колдонуунун жолдорун жана ыкмаларын аныктоо, тажрыйбада текшерип көрүү жана практикага сунуштоо.

Бул максатты ишке ашыруу үчүн класстан тышкаркы окулуучу чыгармалар үчүн окуу программаларында берилген сааттарга, мамлекеттик стандарттагы коюлган талаптарга тактоо жүргүзүлгөн, талданган, класстан тышкаркы окуулуч чыгармалардын адабият таануу, кыргыз адабиятын окутуунун методикасы илимдеринде изилдениши үйрөнүлүп жалпылаштырылган; класстын тышкары окулуучу чыгармаларды окутуунун методикасын иштеп чыккан, практикалык колдонууга сунуштаган, эксперименттик иштерге практик мугалим катары өзү да катышкан.

Диссертациянын мазмуну, коргоого коюлуп жаткан жоболор 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистигинин талаптарына жооп берет.

2. Диссертациянын темасынын актуалдуулугу. Тема боюнча илимий адабияттарды талдоо, эмпирикалык байкоолор, педагогикалык тажрыйбалар бул багытта бир топ *карама-каршылыктар* орун алып келе жаткандыгын көрсөткөндүгүн изилдөөдө белгилеп өткөн, алар:

-биринчиси, окуучулардын адабий-теориялык, тилдик-коммуникативдик, социомаданий, этномаданий компетенттүүлүктөрүн калыптандырууда класстан тышкаркы окуу эң маанилүү факторлордун бири болсо да чыгармачылык бул процесс азыркы мектеп практикасындагы формалдуу жүргүзүлүп, анын себептери ачылбай келгендегине;

- экинчиси, класстан тышкаркы окутуу боюнча методисттердин эмгектери, мугалимдердин тажрыйбалары аздыр-көптүр болсо да, бул иштердин атайын максатта изилденип чыкпагандыгы, илимий-теориялык жактан жыйынтыкталбагандыгы;

-үчүнчүсү, кыргыз адабияты мугалимдери үчүн өтө зарыл болсо да, класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүнүн методикалык негиздеринин дүйнөлүк педагогиканын жетишкендиктерине таянуу менен заманбап технологиялары иштелип чыкпагандыгы ж.б.

Биз изилдөөбүздө кыргыз адабиятын окутуунун мамлекеттик стандарты, окуу программасы өзгөчө маани берген, бирок, кыргыз педагогикасында колго алынбай жаткан темага – кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окуунун уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасын карап жаткандыгыбыз да ушул актуалдуу тема менен шартталды.

Изилдөөдө алынган натыйжалардын илимий жаңылыгы.

Кыргыз адабиятын окутуунун методикасында эң алгачкы жолу класстан тышкаркы окууну уюштуруу жана өткөрүүнүн методикасы заманбап педагогикалык талаптарга ылайык аныкталган;

класстан тышкаркы окутуунун мазмунун өркүндөтүүнүн мүмкүнчүлүктөрү ачылган;

окуучулардын класстан тышкаркы окуу процессинде ээ болуучу адабий-теориялык, тилдик-коммуникативдик компетенттүүлүктөргө жетишүүнүн жолдору көрсөтүлгөн;

окуучулардын окурмандык кызыгууларын класстан тышкаркы окутуу аркылуу жогорулатуунун технологиялары иштелип чыккан;

класстан тышкаркы окутууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы адабият курстарынын баскычтарына, окуучулардын курак өзгөчөлүктөрүнө ылайык өзгөчөлүктөрдү чагылдырылган;

сунуш кылынган заманбап методикалык ыкмалар, жолдор, каражаттар тажрыйбалык-эксперименттик иштин жыйынтыктарынын негизинде текшерилип, натыйжалуу деп эсептелингендери практикага сунушталган.

4. Изилдөөдө алынган натыйжалардын практикалык мааниси. Илимий иштеги методикалык сунуштар кыргыз адабияты боюнча окуу программаларын, окуу китептерин, методикалык колдонмолорду түзүүдө, университеттердин «Кыргыз адабиятын окутуу» дисциплинасынын мазмунун өркүндөтүүдө, мектеп мугалимдеринин адистигин жогорулатуу курстарында, мугалимдердин чыгармачылык ишмердүүлүгүн көтөрүүдө пайдаланылышы мүмкүн. Диссертацияда коюлган милдеттердин жыйынтыктары окуучулардын окурмандык кызыгуусун, адабий коркөм табитин жогорулатууга жардам берет.

Диссертациянын материалдары бул документтерде пайдаланылган -изилдөөнүн натыйжалары Республикалык бир нече илимий-практикалык конференцияларда жайылтылган, жана да 3 методикалык эмгекте, чет өлкөлүк басылмаларда 3, Кыргызстандын илимий-методикалык басылмаларында 7 илимий макала түрүндө жарыяланган.

Натыйжада Музулманов Мелисбек Узеновичтин педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн сунуш кылган “Мектепте Кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темадагы диссертациялык ишинде мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окуу ишин максаттуу, ырааттуу, илимий негизде жана ар түрдүү формада өткөрүүгө жетишилген жана аталган тармак үчүн бул өтө маанилүү болуп саналат.

5. Авторефераттын мазмуну диссертациянын мазмуну, жоболору, максат-милдеттери, тыянактары, сунуштары толук дал келет. Автореферат кыргыз жана орус тилдеринде чыгарылган, резюмеси кыргыз, орус жана

англис тилдеринде берилген.

6.Сын пикирлер: Диссертациялык иштин ичинде айрым орфографиялык каталарды оцдоп коюу керек.

7.Эскертүүлөр: Изилдөөгө ылайык жарыяланган эмгектердин тизмесин толуктап коюу керек.

8. Сунуштар: Диссертациялык кеңештин эксперттик комиссиясы жетектөөчү мекеме катары Жалал-Абад мамлекеттик университетинин Башталгыч билим берүүнүн теориясы жана методикасы, Педагогика жана психология кафедраларын сунуштайт. Аталган кафедрада сунушталган илимдин тармагы боюнча илимдин докторлору, кандидаттары: Сакиева С.С. – п.и.д., профессор 13.00.02-окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты), Токтогулов С.- п.и.д. 13.00.01-жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы, Найманбаев А.М. – п.и.д. 13.00.01-жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы, Ураимов К.М. –п.и.к., Эшиев Ж.М.-п.и.к. , Эшиев А.М.-п.и.к., Калдаров Ы.А.- п.и.к., доцент, Рыскулова Г.У.-п.и.к., Тажибаева Ж.К. –п.и.к., Халдарова Ы.А. - п.и.к., доцент, Ажыкулов С.М.-п.и.к. ж.б. эмгектенишет. Диссертациялык кеңештин алдын-ала коргоосуна эксперт катары төмөнкүлөр сунушталат:

1-оппонент катары: С.К.Рысбаев, п.и.д., профессор;

Каралып жаткан изилдөөнүн шифрына эмгектери ылайык келет, атап айтканда:

1. “Илимий жана элдик педагогика: методдору, принциптери”, Алматы, Абай атындагы улуттук пед.университетинин «Кабарчы» журналы, №2, (72), 502-209-б.б.

2. “Кыргыз балдар фольклорунун педагогикасы”, Б., 2014, “Жак принт”, 19,5 б.т.

3. “Окуучунун жазуу жана сүйлөө ишмердиги”, Б., 2014, “Жак принт”, 20,6 б.т.

4. “Кыргыз тилин экинчи тил катары үйрөтүүнүн деңгээлдик негиздери жана дидактикалык талаптары”, Б., “Улуу тоолор”, 2020, 11б.т.

5. “Кыргыз балдар адабияты: проблемалар, портреттер, жана окуп-үйрөнүү маселелери”, Б., 2014, 14 б.т.

2-оппонент катары: А.Шералиева, п.и.к, Кыргыз экономика университетинин кыргыз-орус тилдер кафедрасынын доценти.

Каралып жаткан изилдөөнүн шифрына эмгектери ылайык келет, атап айтканда:

1. “Акыл карачач” жомогун салттуу жана интерактивдүү методдордун айкалышында окутуу”, журнал НАН КР, № 18-2013. С.157-161, 0,5 б.т.

ISBN 1694-5824

2. “Салттуу жана интерактивдүү методду каолдонуу жолу менен жомокторду окутуу”, журнал НАН КР, № 17-2013. С.90-95, 0,3 б.т.

ISBN 1694-5824

3. “Фольклордук чыгармаларды окутунун көйгөйлөрү”, журнал НАН КР, № 18-2013. С.150-156, 0,2 б.т.

ISBN 1694-5824

9. Бүтүм: Жогорудагы айрым мүчүлүштүктөр диссертациялык иштин негизин, мазмунун төмөндөтпөйт, аны коргоого чейин аткарып коюуга диссертанттын убактысы, мүмкүнчүлүгү жетиштүү, ошондуктан Музулманов Мелисбек Узеновичтин каралып жаткан диссертациялык иши өз алдынча иштелген, толук бүткөрүлгөн, максат-милдеттери так аткарылган, кыргыз адабиятын окутуу үчүн маанилүү изилдөө деп эсептелинет.

10. Ушундай алгылыктуу натыйжаларына таянуу менен И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин, Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин жана Кыргыз билим берүү академиясынын караштуу Д13.20.623 диссертациялык кеңешинин мүчөсү педагогика илимдеринин доктору, профессор Чыманов Жеңишбек Арыповичтин изденүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн сунуш кылган “Мектепте Кыргыз адабиятынан класстан тышкары окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темадагы адистиги 13.00.02-окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) шифрына ылайык жазылган диссертациялык ишин коргоого сунуш кылат.

Эксперт:

Чыманов Ж.А., п.и.д., профессор

Күнү:

12-февраль, 2021-жыл

М. А. Чымановдун кол тастыкташы
Бөлүм башчы Ш. Маммаев
Маммаев Ш. А.

И. АРАБАЕВ КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
И. АРАБАЕВ КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
КОЛ ТАМГАСЫН ТАСТЫКТАЙМЫН
ПОДПИСЬ ЗАВЕРЯЮ

И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин, Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин жана Кыргыз билим берүү академиясынын караштуу Д13.20.623 диссертациялык кеңешинин мүчөсү педагогика илимдеринин доктору, профессор Рысбаев Сулайман Казыбаевичтин изденүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн сунуш кылган “Мектепте Кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темадагы адистиги 13.00.02-окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) шифрына ылайык жазылган диссертациялык иши тууралуу

ЭКСПЕРТТИК БҮТҮМҮ

1. Коргоого кабыл алынган диссертациялык иштин диссертациялык кеңештин шифрына ылайык адистикке туура келиши.

- Музулманов Мелисбек Узеновичтин педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн сунуш кылган “Мектепте Кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темадагы диссертациялык иши Д 13.20.623 диссертациялык кеңешинин адистигине туура келет. - диссертациялык изилдөөдө көтөрүлгөн илимий-методикалык проблема 13.00.02-окутуу менен тарбиялоонун теориясы жана методикасы (кыргыз адабияты) шифрына туура келет.

Диссертациянын максаты: - мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикалык негиздерин иштеп чыгуу, аларды колдонуунун жолдорун жана ыкмаларын аныктоо, тажрыйбада текшерип көрүү жана практикага сунуштоо.

Максатка ылайык төмөндөгүдөй милдеттер чечилген:

-Темага ылайык философиялык, педагогикалык, психологиялык, социологиялык ж.б. теориялык-методикалык адабияттар анализденген, кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун, өткөрүүнүн жалпы абалын жана проблемаларын аныктоо иштери аткарылган;

-кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы жүргүзүлүүчү иштердин мазмунун оркүндөтүүнүн жолдору сунушталган;

-кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы иштерди уюштуруу, өткөрүүнүн формалары, каражаттары, окуучуларга жеткирүүнүн методикасы

иштелип чыккан жана аны өркүндөтүү жолдору сунушталган, алар эксперименттик иштеринде сыноодон өткөрүлгөн.

2. Изилдөөнүн актуалдуулугу төмөнкүлөр менен аныкталат:

- аталган изилдөө бүгүнкү күндө мектепте кыргыз адабиятын окуп-үйрөнүү методикасы илими үчүн актуалдуу, себеби:

- биринчиден, мектеп окуучуларын адабий-теориялык, тилдик-коммуникативдик, социомаданий, этномаданий компетенттүүлүктөрүн калыптандырууда класстан тышкаркы окуу эң маанилүү факторлордун бири болсо да, азыркы мектеп практикасындагы класстан тышкарык окуу иштери формалдуу түрдө гана жүргүзүлүп келе жатышы;

- экинчиден, класстан тышкаркы окуу боюнча методисттердин эмгектери, мугалимдердин тажрыйбалары аздыр-көптүр болсо да, бул маселе илимий-методикалык жактан атайын максатта изилденип чыкпагандыгы;

- үчүнчүдөн, класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикалык негиздеринин дүйнөлүк педагогиканын жетишкендиктерине таянылуу менен заманбап технологиялары иштелип чыкпагандыгы изилдөөнүн актуалдуу экендигин далилдейт.

3. Илимий жыйынтыктары:-изилдөөдө педагогика илими үчүн маанилүү төмөндөгүдөй корутундулар алынган:

- кыргыз адабиятын окутуунун методикасында эң алгачкы жолу класстан тышкаркы окууну уюштуруу жана өткөрүүнүн методикасы заманбап педагогикалык талаптарга ылайык аныкталган, анда класстан тышкаркы окутуунун мазмунун өркүндөтүүнүн мүмкүнчүлүктөрү ачылган;

- окуучулардын класстан тышкаркы окуу процессинде ээ болуучу адабий-теориялык, тилдик-коммуникативдик компетенттүүлүктөргө жетишүүнүн жолдору көрсөтүлдү; окуучулардын окурмандык кызыгууларын класстан тышкаркы окутуу аркылуу жогорулатуунун технологиялары иштелип чыккан;

- класстан тышкаркы окутууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы адабият курстарынын баскычтарына, окуучулардын курак өзгөчөлүктөрүнө ылайык өзгөчөлүктөрдү чагылдырылды; сунуш кылынган заманбап методикалык ыкмалар, жолдор, каражаттар тажрыйбалык-эксперименттик иштин жыйынтыктарынын негизинде текшерилип, натыйжалуу деп эсептелингендери практикага сунушталган.

Ушундай жыйынтыктарына карап, аталган диссертациялык иште алгылыктуу илимий жаңылыктар, ачылыштар, жаңы идеялар алынган деп эсептөөгө болот.

3.1. Алынган натыйжалардын ишенмдүүлүгү булар менен аныкталат, т.а изилдөөдө мына бул өзгөчө көңүл буруучу идеялар айтылган жана алар изилдөөнүн натыйжаларынын ишенимдүүлүгүн далилдейт:

- КТО – сабак (класстык иш) менен сабактан (класстан) тышкаркы иштердин биримдигинен келип чыгуучу адабий билим берүүнүн бир формасы деп каралат;

- КТОдо – талкууга алынуучу чыгармаларды эркин тандоого укук берилүүчү педагогикалык аянтча болуп кызмат кылат;

- соңку кездеги кыргыз адабиятынын өкүлдөрүнүн чыгармалары менен таанышуунун кеңири мүмкүнчүлүгү ачылат;

- окуу программалары жана окуу китептери менен иштөөгө толуктоо жана чыгармачыл окуу эркиндиги берилет;

- окуучунун окурмандык өз алдынчалыгын өнүктүрүүнүн маанилүү фактору катары каралат жана окуучунун окурмандык кызыгууларын калыптандыруунун эң мыкты звенолорунун бири болуп кызмат кылат.

3.2. Иштин теориялык маанилүүлүгү булар: Окуучунун китептен алыс болушу-аны “демографиялык катастрофага” алып келүү коркунучу эске алынып, ошондон улам төмөндөгүдөй сунуштар берилген:

- адамды руханий кыйроодон чыгаруунун бир жолу көркөм адабият экендиги айтылып, КТО аркылуу алардын балага дүйнө таануусуна, окурман катары ой жүгүртүүсүнө, кругозоруна таасир этери далилденген;

- класстан тышкаркы окуу баланын акыл-эси жактан ар тараптуу инсан катары калыптануусуна, анын фантастикалык, романтикалык дүйнөсүн өстүрүүгө жардам береи айтылат;

- көркөм адабият аркылуу адамды таанып билүү, турмуштагы ак менен караны, жакшылык менен жамандыкты, оң менен терсти ажыратууга көмөктөшөрү экспериментте сыналган;

- КТО аркылуу баланын сөз корун байытуу, эстетикалык табитин жогорулатуу иштери бирге жүрөрү мисалдар менен далилденген.

3.3. Иштин квалификациялык белгилерге дал келиши: иш мектептерде кыргыз адабиятын окутуу методикасы илимин өркүндөтүү боюнча программаларына туура келет, жогорку деңгээлде аткарылган жана анын натыйжаларын тармак ичинде жайылтууга болот.

4. Алынган жыйынтыктардын практикалык мааниси (тармак, өлкө үчүн мааниси).

Илимий корутундулар бул багыттарда ишке ашырылган: илимий корутундуларынын натыйжасында мектепте класстан тышкаркы окуунун жаңы программасы иштелип чыккан жан кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окуунун натыйжалуу жүргүзүү аркылуу окуучунун адабий-

чыгармачылык шыгын өнүктүрүүнүн багыттарын иштеп чыккан. Бул корутундулар – тармак үчүн маанилүү.

Диссертациянын материалдары бул документтерде пайдаланылган -изилдөөнүн натыйжалары Республикалык бир нече илимий-практикалык конференцияларда жайылтылган, жана да 3 методикалык эмгекте, чет өлкөлүк басылмаларда 3, Кыргызстандын илимий-методикалык басылмаларында 7 илимий макала түрүндө жарыяланган.

Натыйжада Музулманов Мелисбек Узеновичтин педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн сунуш кылган “Мектепте Кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темадагы диссертациялык ишинде мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окуу ишин максаттуу, ырааттуу, илимий негизде жана ар түрдүү формада өткөрүүгө жетишилген жана аталган тармак үчүн бул өтө маанилүү болуп саналат.

5. Авторефераттын мазмуну диссертация менен толук мазмундаш жана жоболору, максат-милдеттери, тыянактары, сунуштары толук дал келет.

6. Сын пикирлер: класстан тышкаркы иш учурунда текст менен иштөөдө сөз маанисин чечмелөө жумуштарына дагы да басым коюп иштесе жакшы болмок.

7. Эскертүүлөр: Изилдөөгө ылайык жарыяланган эмгектердин тизмесин толуктап коюу керек.

8. Сунуштар: Диссертациялык кеңештин эксперттик комиссиясы жетектөөчү мекеме катары Жалал-Абад мамлекеттик университетинин Башталгыч билим берүүнүн теориясы жана методикасы, Педагогика жана психология кафедраларын сунуштайт. Аталган кафедрада сунушталган илимдин тармагы боюнча илимдин докторлору, кандидаттары: Сакиева С.С. – п.и.д., профессор 13.00.02-окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты), Токтогулов С.- п.и.д. 13.00.01-жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы, Найманбаев А.М. – п.и.д. 13.00.01-жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы, Ураимов К.М. –п.и.к., Эшиев Ж.М.-п.и.к. , Эшиев А.М.-п.и.к., Калдаров Ы.А.- п.и.к., доцент, Рыскулова Г.У.-п.и.к., Тажибаева Ж.К. –п.и.к., Халдарова Ы.А. - п.и.к., доцент, Ажыкулов С.М.-п.и.к. ж.б. эмгектенишет.

Диссертациялык кеңештин алдын-ала коргоосуна эксперт катары төмөнкүлөр сунушталат:

1-эксперт катары: С.К.Рысбаев, п.и.д., профессор;

Каралып жаткан изилдөөнүн шифрына эмгектери ылайык келет, атап айтканда:

1. “Илимий жана элдик педагогика: методдору, принциптери”, Алматы, Абай атындагы улуттук пед.университетинин «Кабарчы» журналы, №2, (72), 502-209-б.б.

2. “Кыргыз балдар фольклорунун педагогикасы”, Б., 2014, “Жак принт”, 19,5 б.т.

3. “Окуучунун жазуу жана сүйлөө ишмердиги”, Б., 2014, “Жак принт”, 20,6 б.т.

4. “Кыргыз тилин экинчи тил катары үйрөтүүнүн деңгээлдик негиздери жана дидактикалык талаптары”, Б., “Улуу тоолор”, 2020, 11б.т.

5. “Кыргыз балдар адабияты: проблемалар, портреттер, жана окуп-үйрөнүү маселелери”, Б., 2014, 14 б.т.

2-эксперт катары: А.Шералиева, п.и.к, Кыргыз экономика университетинин кыргыз-орус тилдер кафедрасынын доценти.

Каралып жаткан изилдөөнүн шифрына эмгектери ылайык келет, атап айтканда:

1. “Акыл карачач” жомогун салттуу жана интерактивдүү методдордун айкалышында окутуу”, журнал НАН КР, № 18-2013. С.157-161, 0,5 б.т.

ISBN 1694-5824

2. “Салттуу жана интерактивдүү методду каолдонуу жолу менен жомокторду окутуу”, журнал НАН КР, № 17-2013. С.90-95, 0,3 б.т.

ISBN 1694-5824

3.“Фольклордук чыгармаларды окутунун көйгөйлөрү”, журнал НАН КР, № 18-2013. С.150-156, 0,2 б.т.

ISBN 1694-5824

9. Бүтүм: Жогорудагы айтылгандар диссертациялык иштин мазмунун төмөндөтпөйт, аны коргоого чейин аткарып коюуга диссертанттын мүмкүнчүлүгү жетиштүү, ошондуктан Музулманов Мелисбек Узеновичтин каралып жаткан диссертациялык иши өз алдынча иштелген, толук бүткөрүлгөн, максат-милдеттери так аткарылган, кыргыз адабиятын окутуу үчүн маанилүү изилдөө деп эсептелинет.

10. Ушундай алгылыктуу натыйжаларына таянуу менен И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин, Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин жана Кыргыз билим берүү академиясынын караштуу Д13.20.623 диссертациялык кеңешинин мүчөсү педагогика илимдеринин доктору, профессор Рысбаев Сулайман Казыбаевичтин изденүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн сунуш кылган “Мектепте Кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темадагы адистиги 13.00.02-окутуунун

жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) шифрына ылайык жазылган диссертациялык ишин коргоого кабыл алууга болот – деп бүтүмгө келүүгө болот.

Эксперт: *[Signature]* Рысбаев С.К., п.и.д., профессор
Күнү: *[Signature]* 11-февраль, 2021-жыл

КОЮЛГАН КОЛДУ ЫРАСТАЙМ
ЗАВЕРЯЮ ПОДПИСЬ
КБББнын КАДРЛАР БӨЛҮМҮНүн БАШЧЫСЫ
[Signature]
2021 ж. г.

*Дата поступления
заключения в ДС ДБ.20.623
22.02.2021 г.
Инициалы: С.К. Рысбаев С.К.*

И. АРАБАЕВ атындагы КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
И. АРАБАЕВ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ им. И. АРАБАЕВ
КОЛ ТАМГАСЫН ТАСТЫКТАЙМЫН
ПОДПИСЬ ЗАВЕРЯЮ *[Signature]*

Изденүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин “Мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темада 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча жазылган кандидаттык диссертациялык ишине И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин, Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин жана Кыргыз билим берүү академиясынын алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) жана психология илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн уюштурулган Д.13.18.580 диссертациялык кеңешинин эксперти, педагогика илимдеринин кандидаты, доцент Э.К.Абдырасулованын

КОРУТУНДУСУ

Изденүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин “Мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темада 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча жазылган кандидаттык диссертациялык ишин карап чыгып, **диссертация тууралуу төмөнкүдөй чечимдерди ырастайт:**

1. Изденүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин “Мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темадагы кандидаттык диссертациялык иши Д.13.18.580 диссертациялык кеңешинин профилине туура келет.

Диссертацияда 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистигинин паспортуна толугу менен жооп берген орто мектептин кыргыз адабияты курсунда кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окуунун уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы соңку талаптарга ылайык иштелип чыккан.

2. Изилдөөнүн максаты – мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окуунун уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикалык негиздерин иштеп чыгуу, аларды колдонуунун жолдорун жана ыкмаларын аныктоо, тажрыйбада текшерип көрүү жана практикага сунуштоо болуп эсептелет.

Бул максатты ишке ашыруу үчүн төмөндөгүдөй милдеттерди коюу менен чечилген:

- Темага ылайык философиялык, педагогикалык, психологиялык, социологиялык ж.б. теориялык-методологиялык адабияттарды анализдөө, кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну

- уюштуруунун, өткөрүүнүн жалпы абалын жана проблемаларын аныктоо
- Кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы жүргүзүлүүчү иштердин мазмунун өркүндөтүүнүн жолдорун сунуштоо
 - Кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы иштерди уюштуруунун, өткөрүүнүн формаларын, каражаттарын, окуучуларга жеткирүүнүн методикасын иштеп чыгуу жана өркүндөтүүнүн жолдорун сунуштоо
 - Иштелип чыккан методикалык сунуштардын оптималдуулугун илимий - эксперименталдык жол менен негиздөө

Диссертациялык иштин объектиси - кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруу жана өткөрүү процесси коюлган максат жана милдеттерге дал келет

Изилдөөнүн методдору – илимий изилдөөлөрдү теориялык - методологиялык талдоо; нормативдик документтерди окуп үйрөнүү; байкоо, анкета, тестирилөө, аңгемелешүү, алдыңкы тажрыйбаларды үйрөнүү, анализ, синтез, моделдөө, педагогикалык тажрыйба.

Диссертациянын темасынын актуалдуулугу:

Кыргызстанда ааламдашуунун таасиринен улам жаш адамдын руханий-маданий дүйнөсүндө, аң-сезиминде «батыштык» таасирлер күчтүү көрүнүп, мектеп окуучуларынын китеп окууга, анын ичинде адабий чыгармаларга кызыгуулары кескин төмөндөп кетти. Окуучулардын билимин баалоо боюнча эл аралык изилдөө борбору (PISA) Экономикалык кызматташтык жана өнүгүү программасынын алкагында 2000-жылдан бери үч жылда бир жолу сунуш кылынган өлкөлөрдүн айрым мектептериндеги 15 жаштагы окуучуларынын билимин жана ошол алган билимдин негизинде жетишилген компетенттүүлүктөрүн изилдеп, окуучулардын окурмандык кызыгууларын жана сабаттуулугун текшерген, анын жыйынтыгында 2006-жылы 57 мамлекеттен 57-орунду, 2009-жылы 65 мамлекеттен 65-орунду ээледик. Эл аралык эксперттер Кыргызстанда 15 жаштагы окуучулардын 16,8 пайызы гана окуганын түшүнөт жана түшүнгөнүн айтып бере алат, калганы же такыр окуй албайт, окуганы да эмне окуп жатканын стандартка ылайык түшүндүрүп бере албайт деген жыйынтыкка келишкен.

Бул көрүнүштүн бир катар себептери бар. Алар, биринчиси, китеп жазуу, басып чыгаруу, элге жеткирүү тармагынын мамлекеттик колдоодон ажырап калышы; экинчиси, «массалык маданияттын» таасиринен улам китеп окууга кызыгуунун төмөнкү деңгээлге түшүп калышы; китеп окууга үгүттөө жумуштарынын солгундугу ж.б. Алардын катарында мектептеги адабият сабактарында, класстан тышкаркы учурларда китеп окууга кызыктыруунун, китеп менен иштөөнү уюштуруунун, өткөрүүнүн методикасынын иштелип чыкпагандыгы да себеп болот.

Бул багытта классикалык педагогдордун жана жазуучулардын (Ш.А.Амонашвили, В.Г.Белинский, Н.А.Добролюбов, А.М.Горький, Я.А.Коменский, Н.С.Крупская, А.С.Макаренко, В.А.Сухомлинский, Л.Н.Толстой, К.Д.Ушинский, Н.Г.Чернышевский ж.б.) эмгектеринде китеп окуунун адам турмушундагы маанисине өзгөчө басым жасалган.

Кыргыз адабиятын окутуу методикасы боюнча адистер (Б.Алымов, Б.М.Акматов, К.К.Акматов, С.Т.Батаканова, С.О.Байгазиев, К.Иманалиев, Н.Ишекеев, Н.Кангелдиев, Ү.Б.Култаева, Т.Молдогазиев, С.Момуналиев, А.Ж.Муратов, С.К.Рысбаев, Б.К.Оторбаев, Д.Саалиева, А.Т.Сагтарова, А.Турдугулов, В.Шнейдман ж.б.) жана мектеп мугалимдери (Б.Батыркулов, Б.Исаков, А.Сманбаев ж.б.) класстан тышкары окуу, анын методикалык жагдайлары тууралуу өз эмгектеринде аз да болсо токтолуп өтүшкөн, бирок алардын изилдөөлөрү ырааттуу, атайын максаттуу жана бир багыттуу болгон эмес.

Казак адабиятын окутуу методикасында Т.К.Жумажанованын «Научно-методические основы внеклассной работы по казахской литературе» аттуу темада докторлук диссертациясы, орус адабиятын окутуу боюнча Н.А.Бодрованын «Методика организации и проведения уроков внеклассного чтения по литературе в старших классах средней школы» деген эмгектери орто мектептерде класстан тышкары окуунун методикасына арналып жазылган.

Тема боюнча илимий адабияттарды талдоо, эмпирикалык байкоолор, педагогикалык тажрыйбалар бул багытта бир топ карама-каршылыктар орун алып келе жаткандыгын корсоткон. Алар: биринчиси, окуучулардын адабий-теориялык, тилдик-коммуникативдик, социомаданий, этномаданий компетенттүүлүктөрүн калыптандырууда класстан тышкары окуу эн маанилүү факторлордун бири болсо да, чыгармачылык бул процесс азыркы мектеп практикасында формалдуу жүргүзүлүп, анын себептери ачылбай келгендигинде; экинчиси, класстан тышкары окутуу боюнча методисттердин эмгектери, мугалимдердин тажрыйбалары аздыр-көптүр болсо да, бул иштердин атайын максатта изилденип чыкпагандыгы, илимий-теориялык жактан жыйынтыкталбагандыгы; үчүнчүсү, кыргыз адабияты мугалимдери үчүн өтө зарыл болсо да, класстан тышкары окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикалык негиздеринин дүйнөлүк педагогиканын жетишкендиктерине таянуу менен заманбап технологиялары иштелип чыкпагандыгы ж.б.

Изилдоодо кыргыз адабиятын окутуунун мамлекеттик стандарты, окуу программасына өзгөчө маани берген, бирок, кыргыз педагогикасында колго алынбай жаткан темага – кыргыз адабиятынан класстан тышкары окуунун

уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасын карап жаткандыгы да ушул актуалдуу тема менен шартталган.

3.Изилдөөнүн илимий натыйжалары: Кыргыз адабиятын окутуунун методикасында эң алгачкы жолу класстан тышкаркы окууну уюштуруу жана өткөрүүнүн методикасы заманбап педагогикалык талаптарга ылайык аныкталган; класстан тышкаркы окутуунун мазмунун өркүндөтүүнүн мүмкүнчүлүктөрү ачылган; окуучулардын класстан тышкаркы окуу процессинде ээ болуучу адабий-теориялык, тилдик-коммуникативдик компетенттүүлүктөргө жетишүүнүн жолдору корсөтүлгөн; окуучулардын окурмандык кызыгууларын класстан тышкаркы окутуу аркылуу жогорулатуунун технологиялары иштелип чыккан; класстан тышкаркы окутууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы адабият курстарынын баскычтарына, окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүнө ылайык чагылдырылган; сунуш кылынган заманбап методикалык ыкмалар, жолдор, каражаттар тажрыйбалык-эксперименттик иштин жыйынтыктарынын негизинде текшерилип, натыйжалуу деп эсептелингендери колдонууга сунушталган.

Иштин жыйынтык-корутундуларынын негиздүүлүгү жана ишенимдүүлүгүнүн деңгээли

Биринчи жыйынтык изилдөөдөн келип чыккан негиздемелер, тыянактар, сунуштар кыргыз мектептерде кыргыз адабиятын окутуунун натыйжалуулугун жогорулатууга салым кошот.

Экинчи жыйынтык адабияттык окуу курсунда класстан тышкаркы окутууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн ыкмалары жана жолдорун тактап, методикасын өркүндөтүүгө көмөк көрсөтөт.

Үчүнчү жыйынтык изилдөө ишиндеги материалдар окуучулардын өз алдынча чыгармачылык менен ой жүгүртүүсүн, дүйнө таанымын, билим деңгээлдерин өстүрүүгө өбөлгө түзөт.

Төртүнчү жыйынтык V-VII класстардагы адабият курсунан класстан тышкаркы окутууну өркүндөтүү, жалпы эле таалим-тарбия берүү тармагын жакшыртууга көмөктөшөт.

Бешинчи жыйынтык изилдөөнүн материалдары мектепте, орто жана кесиптик окуу жайларында усулдук колдонмо катары пайдаланылат.

Издөнүүчү чыгарган илимий жыйынтыктардын (жобөлордун) жана корутунду-тыянактардын жаңылык деңгээли.

1-жыйынтык. Жаңы. Кыргыз адабиятын окутуунун методикасында эң алгачкы жолу класстан тышкаркы окууну уюштуруу жана өткөрүүнүн методикасы заманбап педагогикалык талаптарга ылайык аныкталган.

2-жыйынтык. Жарым жартылай жаңы. Окуучулардын класстан тышкаркы окуу процессинде ээ болуучу адабий-теориялык, тилдик-коммуникативдик

компетенттүүлүктөргө жетишүүнүн жолдору жана окурмандык кызыгууларын класстан тышкаркы окутуу аркылуу жогорулатуунун технологиялары иштелип чыккан.

3-жыйынтык. Жарым жартылай жаңы. Коомдун талабына ылайык жаш муундарды инсандык сапаттарга тарбиялайт жана инсандык мыкты сапаттары калыптанат.

4-жыйынтык. Жарым жартылай жаңы. Окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүнө ылайык сунуш кылынган заманбап методикалык ыкмалар, жолдор, каражаттар тажрыйбалык-эксперименттик иштин жыйынтыктарынын негизинде текшерилип, натыйжалуу деп эсептелингендери практикага сунушталган.

Иштин теориялык жана практикалык милдеттеринин чечилишинен алынган жыйынтыктардын багытын баалоо.

Изденүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин диссертациялык иши мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасына арналып, изилдөөнүн ички биримдиги жана ырааттуулугу сакталган. Иштин темасына, максаты менен милдеттерине ылайык каралуучу маселелер логикалуулугу сакталып, бардык милдеттер так аткарылган.

4. Алынган жыйынтыктардын практикалык маанилүүлүгү

ЖАК талап кылган илимий-педагогикалык басылмаларда чагылдырылган;

- илимий-практикалык конференцияларда баяндамалар жасалган;
- сабактар, тренингдер өткөрүлгөн;
- педагогикалык тажрыйбаларда текшерилген.

Изденүүчү Музулманов Мелисбек Узеновичтин ишинин жыйынтык-сунуштарын ишке ашыруунун жыйынтыктар боюнча төмөнкүдөй оң натыйжалар алынган:

1. Кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы жүргүзүлүүчү иштердин мазмунун өркүндөтүүнүн жолдорун сунушталып, бул багытта класстан тышкаркы окуу программаларынын, окуу китептеринин тарыхы, азыркы абалы үйрөнүлдү, ушуга чейин окуу программалары илимий негизде, системалуу түзүлбөгөндүгү, бул окуу ишмердүүлүгүнө формалдуу мамиле кылынгандыгы аныкталган;

2. Атайын вариативдүү окуу программасы жана окуу-хрестоматиясы түзүлдү, аларда класстан тышкаркы окуунун материалдары ырааттуу жана заманбап талаптарга ылайык жайгаштырылган.

3. Кыргыз адабиятынан билим берүүнүн мамлекеттик стандартынын талаптарына ылайык бирдиктүү билим берүү концепциясын ишке ашырууда,

адабияттан класстык жана класстан тышкаркы окуунун биримдигин сактоодо ырааттуу жана үзгүлтүксүз иш жүргүзүүнүн зарылдыгы көрсөтүлгөн.

4. Методикалык сунуштардын оптималдуулугун илимий-эксперименталдык жол менен негиздөө аркылуу класстан тышкаркы окууну уюштуруу жана өткөрүү ыкмалары адабий билим берүүдө ишмердүүлүктүн бул формасы окуучулардын адабий-теориялык, тилдик-коммуникативдик, этносоциалдык, этномаданий компетенттүүлүктөрүн калыптандырууга салым кошо турган методикалык система экендигин көрсөтүп, алдын ала коюлган божомолдун туура экендиги эксперименттер аркылуу далилденген.

Диссертациялык иштин негизги жоболорунун, жыйынтыктарынын жана натыйжаларынын жарыялангандыгын тастыктоо

Иштин негизги мазмуну изденүүчүнүн төмөнкү эмгектеринде чагылдырылган:

1. **М.Музулманов** Класстан тышкаркы окуунун уюштуруунун педагогикалык шарттары // И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жарчысы. – 2017. №1 – 83-87-бб.

2. **М.Музулманов** Мектептерде класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методологиялык негиздери // И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жарчысы. – 2017. №1 – 80-83-бб.

3. **М.Музулманов** Кыргыз адабияты сабагында класстан тышкаркы окууну уюштуруунун айрым маселелери // И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жарчысы. – 2017. №1 – 233-237-бб.

4. **М.Музулманов** 8-9-класстарда класстан тышкаркы окууну өткөрүүнүн методикалык өзгөчөлүктөрү // И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жарчысы. – 2018. №2 – 73-77-бб.

5. **М.Музулманов** Класстан тышкаркы окууну уюштуруунун изилдениш тарыхы // ОшМУ жарчысы. – 2019. №3 – 221-227-бб.

6. **Музулманов М., Маматова А., Раимбердиева З.** Внеклассное изучение образа учителя в романе Жуная Мавлянова “Ясное небо”. Бюллетень науки и практики – 2020. №2 – 302-309-бб.

5. Авторефераттын диссертациянын мазмунуна дал келиши

Автореферат негизинен диссертациянын мазмунуна, анда коюлган изилдөөнүн максаттарына жана милдеттерине дал келет. Кыргыз жана орус тилдеринде чыгарылган, резюмеси кыргыз, орус жана англис тилдеринде берилген.

6. Айрым мүчүлүштүктөр:

- Иштин кээ бир беттеринде техникалык каталар кеткен
- Диссертацияда айрым ойлордун кайталангандыгы кездешет

7. Сунуштар: Жетектөөчү мекемени, расмий оппоненттерди дайындоо жөнүндөгү сунуштун негиздүүлүгү. Диссертациялык кеңештин эксперттик комиссиясы жетектөөчү мекеме катары Жалал-Абад мамлекеттик университетинин Башталгыч класстар жана педагогика кафедрасын сунуштайт. Аталган кафедрада сунушталган илимдин тармагы боюнча илимдин докторлору, кандидаттары: Сакиева С.С. - п.и.д., профессор 13.00.02 - окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты), Токтогулов С.- п.и.д. 13.00.01- жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы, Найманбаев А.М. – п.и.д. 13.00.01- жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы, Ураимов К.М. - п.и.к., Эшиев Ж.М.- п.и.к., Эшиев А.М.- п.и.к., Калдаров Ы.А. – п.и.к., доцент, Рыскулова Г.У – п.и.к., Тажибаева Ж.К. - п.и.к., Халдарова Ы.А.- п.и.к., доцент, Ажыкулов С.М.- п.и.к. ж.б. эмгектенишет.

8. Эксперттик комиссия расмий оппоненттер катары төмөнкү адистерди сунуш кылат:

Биринчи расмий оппонент катары кыргыз тилин жана адабиятын окутуунун теориясы менен практикасы боюнча адис, педагогика илимдеринин доктору, профессор С.Рыспаевди сунуш кылат (13.00.02). Анын эмгектери: 1. . “Кыргыздын салт, нарк, каада, үрп-адат жана ырым-жырымдары-жаштарга улуттук баалуулуктар аркылуу тарбия берүүнүн негиздери” // КББАнын Жарчысы И,Бекбоевдин 90 жылдыгына арналган ил-пр.конф.матер-ры, Б., 2020.10-17-б.б. 2. “Илимий жана элдик педагогика: методдору, принциптери” // Алматы, “Абай атындагы улуттук пед.университетинин “Кабарчы” журналы, №2, (72), 502-509-б.б. 3. “Кыргыз балдар фольклорунун педагогикасы”, Б., 2014, “Жак принт”, 19,5 б.т. 4. “Окуучунун жазуу жана сүйлөө ишмедиги”, Б., 2014, “Жак принт”, 20, 6 б.т. 7.”Кыргыз тилин экинчи тил катары үйрөтүүнүн деңгээлдик негиздери жана дидактикалык талаптары”, Б., “Улуу тоолор”, 2020, 11 б.т. 8. “Кыргыз балдар адабияты: проблемалар, портреттер жана окуп-үйрөнүү маселелери”, Б., 2014, 14 .т 9. “Кыргыз тили окуу китептерине коюлуучу дидактикалык жана методикалык талаптар”, Б., “Улуу тоолор”, 7 б.т.

Экинчи расмий оппонент катары кыргыз адабиятын окутуунун теориясы менен практикасы боюнча адис, педагогика илимдеринин кандидаты А.Ж.Шералиеваны сунуш кылат (13.00.02). Анын эмгектери: 1. Кыргыз элинин салттуу билимдеринин негиздери: усулдук колдонмо– Бишкек: MegaPrint, 2014 2. VI класста элдик ырларды окутуу // Известия ВУЗов, №5 - 2014. С. 201-205 3. Макал, ылакаптарды интерактивдүү методдорду колдонуу жолу менен окутуу // КАО Жарчысы, №3 (31), – 2014.

С. 46-50 4.Кыргыз элинин салттуу билимдеринин негиздери (усулдук колдонмо) Бишкек, 2016 5.Окуучунун дүйнөгө болгон көз карашын калыптандырууда фольклордун ролу // И.Арабаев атындагы КМУнун Жарчысы, №1 – Бишкек, 2017 6.“Манас” эпосу жана салттуу малчылык, Б.: Кутбер, 2019 7. “Манас” эпосу жана этномедицина –Б.: Кутбер, 2019 8. “Манас” эпосундагы салттуу билимдер – Б.: 2019

10. Эксперттик комиссия берилген документтерди карап чыгып, И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин, Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин жана Кыргыз билим берүү академиясынын алдындагы Д 13.18.580 диссертациялык кеңешине 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн Музулманов Мелисбек Узеновичтин “Мектепте кыргыз адабиятынан класстан тышкаркы окууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн методикасы” деген темадагы диссертациялык ишин кабыл алууну сунуш кылат.

Эксперттик комиссиянын мүчөсү,

И.К.Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясынын кыргыз тили кафедрасынын башчысы, педагогика илимдеринин кандидаты, доцент **Абдырасулова Э.К.**

Подпись *Абдырасулова Э.К.* заверяю
гов. общего отдела
И. АРАБАЕВ АТЫНДАГЫ КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК МЕДИЦИНАЛЫК АКАДЕМИЯСЫ
КЫРГЫЗСКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ МЕДИЦИНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ ИМ. И. К.

*Дата поступления
заклужения в ДС
20.02.2023
19.02.20212
И.К. Ахунбаев Д.К.*

И. АРАБАЕВ АТЫНДАГЫ КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
КЫРГЫЗСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ И. АРАБАЕВ

КОЛ ТАМГАСЫН ТАСТЫКТАЙМЫН
ПОДПИСЬ ЗАВЕРЯЮ